

คำว่า "สวัสดิ" เริ่มใช้อย่างเป็นทางการในไทย เมื่อวันที่ 22 ม.ค. พ.ศ.2486

● นำเสนอเมื่อ 22 ม.ค. 2556

ผู้ที่ริเริ่มใช้คำว่า "สวัสดิ" คือ พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ) โดยพิจารณาจากศัพท์ "โสคติ" ในภาษาบาลี หรือ "สวัสดิ" ในภาษาสันสกฤต โดยได้เริ่มใช้เป็นที่แรก ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะที่พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ) เป็นอาจารย์อยู่ที่นั่น หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. 2486 จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นเห็นชอบให้ใช้คำว่า "สวัสดิ" เป็นคำทักทายอย่างเป็นทางการ **ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2486** เป็นต้นมา

"สวัสดิ" เป็นภาษาสันสกฤต มาจากคำว่า "สุ" เป็นคำอุปสรรค (คำเติมหน้าศัพท์ที่ทำให้ความหมายของศัพท์เปลี่ยนแปลงไป) แปลว่า ดี งาม หรือ ง่าย และคำว่า "อสุติ" เป็นคำกริยาแปลว่า มี แผลงคำว่า "สุ" เป็น "สว" (สวะ) ได้โดยเอา "อ" เป็น "โอ" เอา "โอ" เป็น "สว" ตามหลักไวยากรณ์ แล้วสนธิกับคำว่า "อสุติ" เป็น "สวสุติ" อานว สะ-วัต-ติ แปลว่า "ขอความดีความงามจงมี (แก่ท่าน)"

พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ) ได้ปรับเสียงของคำว่า "สวสุติ" ที่ท่านได้สร้างสรรคขึ้นในภายหลังออกเสียงของคนไทย จากคำสระเสียงสั้น (รัสสระ) ซึ่งเป็นคำตาย มาเป็นคำสระเสียงยาว (ทิวสระ) ซึ่งเป็นคำเป็น ทำให้ฟังไพเราะ รื่นหูกว่า จึงกลายเป็น "สวัสดิ" ใช้เป็นคำทักทายที่ไพเราะและสื่อความหมายดีๆ ต่อกันของคนไทย สอนคำว่า "ราตรีสวัสดิ์" ซึ่งเป็นคำแปลจากคำว่า "good night" ซึ่งเป็นคำในภาษาอังกฤษ ได้ถูกสร้างขึ้นในสมัยของจอมพล ป.พิบูลสงคราม เช่นกัน โดยกำหนดให้คนไทยทุกคนตอนเช้าว่า "อรุณสวัสดิ์" มาจากคำว่า "good morning" และให้ทักกันในตอนบ่ายว่า "ทิวสวัสดิ์" มาจากคำว่า "good afternoon" สอนตอนเย็นให้ทักกันว่า "สายันหุสวัสดิ์" มาจากคำว่า "good evening" แต่เนื่องจากต้องเปลี่ยนไปตามเวลา จึงไม่เป็นที่นิยม คนไทยนิยมใช้คำว่า "สวัสดิ" มากกว่า เพราะใช้ได้ตลอดเวลา แต่กระนั้น คนไทยก็ยังคงใช้อยู่บางบางคำคือ คำว่า อรุณสวัสดิ์ และราตรีสวัสดิ์

คำว่าสวัสดิ์นั้นจะทำหน้าที่ทั้งการทักทาย และอวยพรไปในคราวเดียวกัน และเมื่อเรากล่าวคำว่าสวัสดิ์ คนไทยเรายังยกมือขึ้นประนมไหว้ตรงอก มือทั้งสองจะประสานกันเป็นรูปดอกบัวตูม เหมือนสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงสิ่งสูงค่าที่เป็นมงคล เพราะชาวไทยใช้ดอกบัวในการสักการะผู้ใหญ่ บูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สอนการวางมือไว้ตรงระดับหัวใจนั้น เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกให้เห็นว่าการทักทายนั้นมาจากใจของผู้ไหว้

ดังนั้น เมื่อกล่าวคำว่าสวัสดิ์พร้อมกับการยกมือขึ้นประนม จึงแฝงให้เห็นถึงความมีจิตใจที่งดงามของคนไทย ที่หวังให้ผู้อื่นพบเจอแต่ในสิ่งที่ดี ซึ่งการกระทำที่งดงามของคนไทยที่หวังให้ผู้อื่นพบเจอแต่ในสิ่งที่ดี ซึ่งการกระทำที่งดงามดังกล่าวนี้ ถือเป็นมงคลต่อทั้งตัวผู้พูดและผู้ฟัง และยังสามารเพิ่มเสน่ห์ในตัวบุคคลได้อีกด้วย

ที่มา [วิกิพีเดีย](#)